

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 30 grudnia 2015 r., wydanym w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo K. z siedzibą w C. z udziałem Gminy Ł., Skarbu Państwa - Starosty (...) i P. K., Sąd Rejonowy w Kutnie:

1. stwierdził, że Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo K. z siedzibą w C. nabył z dniem 1 stycznia 2012 roku własność nieruchomości położonej w obrębie (...)_2. (...) C., jednostce ewidencyjnej Gmina Ł., powiat (...), województwo (...) składającej się z następujących działek:

a) działki nr (...) o powierzchni 9,12 ha zgodnie z wypisem i wyrysem sporządzonym w Starostwie Powiatowym w K. z operatu ewidencyjnego nr 148/5/117/62 z dnia 20 maja 2013 r. DZ (...);

b) działki nr (...) o powierzchni 35,78 ha zgodnie z wypisem i wyrysem sporządzonym w Starostwie Powiatowym w K. z operatu ewidencyjnego nr 148/5/117/62 z dnia 20 maja 2013 r. DZ (...);

1. oddalił wniosek w pozostałym zakresie, to jest co do stwierdzenia zasiedzenia przez wnioskodawcę z dniem 18 listopada 2011 r. działki nr (...) o powierzchni 7,58 ha, położonej w obrębie (...)_2. (...) C., w jednostce ewidencyjnej Gmina Ł. w powiecie (...) w województwie (...);

2. zwrócił wnioskodawcy kwotę 333,34 zł tytułem niewykorzystanej części zaliczki;

3. stwierdził, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty związane ze swym udziałem w sprawie.

Powyższe orzeczenie zapadło przy dokonaniu następujących ustaleń faktycznych:

Działki oznaczone numerami (...) są położone w obrębie (...)_2. (...) C., w jednostce ewidencyjnej Gmina Ł., w powiecie (...), województwie (...). Dla żadnej z przedmiotowych działek nie jest prowadzona księga wieczysta.

Działki te aktualnie pozostają w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa K..

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo K. z siedzibą w C. zostało utworzone z dniem 1 stycznia 1992 roku, w jego skład wszedł m.in. dotychczasowy obręb K. wyłączony z Nadleśnictwa G. (...) Ł. o pow. 4,116 ha.

Nieruchomość składająca się z działki oznaczonej numerem (...) o powierzchni 9,12 ha odpowiada dawnej działce nr (...) LP i powstała z połączenia w 1987 roku działek ewidencyjnych nr (...).

Działki nr (...) o powierzchni 0,2 ha, nr 52 o powierzchni 0,93 ha, nr 53 o powierzchni 0,38 ha, nr 54 o powierzchni 0,59 ha, nr 55 o powierzchni 0,63 ha, nr 56 o powierzchni 0,62 ha w roku 1963 były we władaniu Państwowego Funduszu Ziemi o czym świadczy wpis w rejestrze ewidencji gruntów wsi C., gromada S., powiat (...) (obecnie Gmina Ł.) założonym w roku 1963. Jako władającego działką nr (...) o powierzchni 5,69 ha w przedmiotowym rejestrze wykazano Ośrodek (...) w C.. W roku 1968, jako władającego działkami nr: (...) wpisano Ośrodek (...) w C..

Następnie dokonano wykreślenia dotychczasowego władającego i wpisano jako władającego: Szkółkę Zadrzewieniową, ponadto wpisano również Nadleśnictwo G. Gospodarstwa (...). W odnowionym w roku 1981 roku rejestrze ewidencji gruntów wsi C., gmina Ł. zapis o władającym niniejszą nieruchomością Nadleśnictwie G. Gospodarstwie (...) nie uległ zmianie.

W roku 1987 z połączenia działek nr (...) utworzono działkę nr (...)LP o powierzchni 9,12 ha. Jako właściciela nieruchomości wpisano Skarb Państwa, z kolei jako władającego nieruchomością wskazano Nadleśnictwo G..

W roku 2003 z urzędu, na podstawie wykazu zmian Nr 207- (...) z dnia 5.08.2003 roku dokonano zmiany numeracji działek w miejsce działki nr (...)LP o powierzchni 9,12 ha wpisano działkę nr (...) o powierzchni 9,12 ha.

Obecnie w rejestrze ewidencji gruntów dla działki nr (...) jako właściciel wpisany jest Skarb Państwa, a Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo K. z/s w C. zostało wpisane jako zarządzający przedmiotową nieruchomością.

Nieruchomość składająca się z działki oznaczonej numerem (...) o powierzchni 35,78 ha odpowiada działce nr (...) i powstała z połączenia w 1987 roku działek ewidencyjnych nr (...).

Działki o nr (...) o powierzchni 9,19 ha, nr 81 o powierzchni 2,07 ha, nr 82 o powierzchni 4,89 ha, nr 83 o powierzchni 6,81 ha, nr 84 o powierzchni 1,25 ha, nr 86 o powierzchni 7,66 ha, nr 135 o powierzchni 2,56 ha były we władaniu Ośrodka (...) w C. co wynika z wpisu do rejestru ewidencji gruntów wsi C., gromada S., powiat (...), (obecnie gmina Ł.) założonym w roku 1963. W tym samym rejestrze dokonano wykreślenia dotychczasowego władającego i wpisano jako władającego: Szkółkę Zadrzewieniową w C. oraz wpisano Nadleśnictwo G. Gospodarstwa (...). W odnowionym w roku 1981 roku rejestrze ewidencji gruntów wsi C., gmina Ł. zapis o władającym niniejszą nieruchomością Nadleśnictwie G. Gospodarstwie (...) nie uległ zmianie, przy czym zmieniono ich powierzchnię.

W roku 1987 z połączenia działek o nr (...) o powierzchni 9,51 ha, nr 81 o powierzchni 2,19 ha, nr 82 o powierzchni 5,01 ha, nr 83 o powierzchni 6,93 ha, nr 84 o powierzchni 1,30 ha, nr 86 o powierzchni 7,87 ha i nr 135 o powierzchni 2,61 ha powstała działka nr (...)LP o powierzchni 35,78 ha. Jako władającego powyższą nieruchomością wpisano Nadleśnictwo G., z kolei jako właściciela wpisano Skarb Państwa.

W roku 2003 z urzędu, na podstawie wykazu zmian Nr 207- (...) z dnia 05.08.2003 roku dokonano zmiany numeracji działek, w ten sposób, że w miejsce działki nr (...)LP wpisano działkę nr (...) o powierzchni 35,78 ha.

Obecnie w rejestrze ewidencji gruntów dla działki nr (...) jako właściciel wpisany jest Skarb Państwa, a Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo K. z/s w C. jako wykonujący prawa własności Skarbu Państwa.

Nieruchomość składająca się z działki oznaczonej numerem (...) o powierzchni 7,58 ha powstała z połączenia działek ewidencyjnych nr (...).

Działka nr (...) o powierzchni 3,46 ha i działka nr (...) o powierzchni 2,63 ha (o łącznej powierzchni 6,09 ha) w roku 1963 pozostawała we władaniu S. K. (syna M. i A.) oraz S. K. (syn S. i M.) co wynika z rejestru ewidencji gruntów wsi C., gromada S., powiat (...), obecnie gmina Ł..

Decyzją Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w K. z dnia 18.01.1972 roku nr G.IV-8/21/71 Skarb Państwa przejął na własność przedmiotową nieruchomość tj. gospodarstwo bez zabudowań o powierzchni 6,09 ha położone we wsi C. stanowiące współwłasność M. i S. K..

Działka o numerze (...) o powierzchni 1,18 ha jak wynika z rejestru ewidencji gruntów wsi C., gromada S., powiat (...), (obecnie gmina Ł.) założonego w roku 1963 pozostawała we władaniu J. M.. W roku 1964 na podstawie zaświadczenia z dnia 24.01.1964 roku wydanym przez Biuro Gromadzkiej Rady Narodowej w S. jako władających w/w działką wpisano spadkobierców po A..

Decyzją Naczelnika Gminy w Ł. Nr (...) z dnia 18.11.1981 roku na podstawie ustawy z dnia 18.04.1955 r. o uwłaszczeniach i o uregulowaniu innych spraw związanych z reformą rolną i osadnictwem rolnym i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5.08.1968 r. w sprawie opuszczonych gospodarstw rolnych - działka nr (...) o powierzchni 1,18 ha została przejęta na własność Państwowego Funduszu Ziemi.

W 1989 r. dokonano podziału działki nr (...) o powierzchni 2,68 ha na działki nr (...) o powierzchni 1,56 ha i nr 40/2 o powierzchni 1,12 ha co jest uwidocznione w wykazie zmian gruntowych 148/5/447/86 z dnia 25.07.1986 rok.

Decyzją Wójta Gminy w Ł. Nr (...) -2/1/90 z dnia 11.07.1990 roku działki nr (...) o łącznej powierzchni 6,30 ha przekazano w nieodpłatny zarząd na czas nieokreślony Nadleśnictwu G..

Protokołem zdawczo -odbiorczym sporządzonym w dniu 14.07.1993 roku działkę nr (...) przekazano w zarząd Lasom Państwowym - Nadleśnictwu K. z/s w C..

Decyzją Starostwa Powiatowego w K. Nr GP.II.7410-1/191/95/98-99 z dnia 21.01.1999 roku z działek nr (...)LP, nr 41LP i nr 42LP utworzono działkę nr (...) o powierzchni 7,58 ha i jako zarządcę wpisano Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe - Nadleśnictwo K. z siedzibą w C..

Wszystkie w/w działki były systematycznie zalesione przez Nadleśnictwo G. – prowadzono na nich gospodarstwo szkółkarskie

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy wywiódł, że wnioskodawca, objąwszy w posiadanie w złej wierze działki oznaczone numerami (...), nabył ich własność w drodze zasiedzenia z dniem 1 stycznia 2012 r., albowiem zostały wówczas spełnione przesłanki opisane w art. 172 § 1 i 2 k.c.. W konsekwencji, sąd uwzględnił wniosek w powyższym zakresie.

Jednocześnie sąd a quo doszedł do przekonania, że wnioskodawca nie nabył przez zasiedzenie działki oznaczonej obecnie numerem 135, na którą składają się dawne działki (...), ponieważ nabył on własność wspomnianych nieruchomości z innych tytułów.

Sąd Rejonowy wskazał, że Skarb Państwa nabył własność działki nr (...) na podstawie decyzji Naczelnika Gminy w Ł. z dnia 18 listopada 1981 roku Nr (...), wydanej w trybie ustawy z dnia 13 lipca 1957 roku o zmianie dekretu z dnia 18 kwietnia 1955 roku o uwłaszczeniach i o uregulowaniu innych spraw związanych z reformą rolną i osadnictwem rolnym i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1968 r. w sprawie opuszczonych gospodarstw rolnych.

Natomiast decyzją Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w K. z dnia 18.01.1972 roku nr G.IV-8/21/71 Skarb Państwa przejął na własność gospodarstwo bez zabudowań o powierzchni 6,09 ha położone we wsi C. stanowiące współwłasność M. i S. K., czyli działki oznaczone numerem (...).

Sąd Rejonowy podkreślił, że rozpoznając niniejszą sprawę jest związany decyzjami administracyjnymi, na mocy których Skarb Państwa nabył własność składających się na działkę nr (...) dawnych działek (...). Wnioskodawca przy tym nie wykazał, aby wyżej wskazane decyzje administracyjne nie były ostateczne, czy też aby zostały wyeliminowane z obrotu we właściwym postępowaniu administracyjnym. Z tych też względów Sąd Rejonowy uznał, iż wnioskodawca nie wykazał, że nie jest właścicielem działki nr (...) opisanej we wniosku, a tym samym nie wykazał przesłanek niezbędnych do nabycia przez niego w/w działki w trybie przepisów art. 172 k.c., co skutkowało oddaleniem wniosku w tym zakresie.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez wnioskodawcę apelacją z dnia 2 marca 2016 r. w części dotyczącej oddalenia wniosku o stwierdzenie zasiedzenia przez Skarb Państwa nieruchomości oznaczonej jako działka ewidencyjna numer (...) o powierzchni 7,58 ha, położonej w obrębie (...)_2. (...) C. w jednostce ewidencyjnej Gmina Ł. w powiecie (...) w województwie (...).

Skarżący zarzucił naruszenie prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia przez sąd zebranego w sprawie materiału dowodowego i jego błędną ocenę polegającą na uznaniu, że Skarb Państwa nabył własność gospodarstwa rolnego położonego we wsi C. gmina Ł. oznaczonego jako działka nr (...) o powierzchni 1,18 ha na mocy decyzji Naczelnika Gminy w Ł. Nr (...) z dnia 18 listopada 1981 roku oraz przejął na własność gospodarstwo rolne bez zabudowań o powierzchni 6,09 ha położone we wsi C. oznaczone jako działki (...) na podstawie decyzji Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w K. z dnia 18.01.1972 roku nr G.IV-8/21/71, co doprowadziło do uznania, że Skarb Państwa jako właściciel działki nr (...) nie spełnia przesłanek niezbędnych do nabycia jej przez zasiedzenie, podczas gdy wymienione dokumenty stanowią jedynie potwierdzenie przejęcia przez Skarb Państwa

wyżej wymienionych działek we władanie faktyczne od osób, które nie legitymowały się tytułem własności do tych działek.

Powołując się na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i stwierdzenie, że Skarb Państwa-Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo K. z siedzibą w C. nabył z dniem 18 listopada 2011 r. przez zasiedzenie własność nieruchomości oznaczonej jako działka ewidencyjna nr (...) o powierzchni 7,58 ha położonej w obrębie (...)_2. (...) C. w jednostce ewidencyjnej Gminie Ł., powiecie (...), województwie (...). Ewentualnie, apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się niezasadna i jako taka podlegała oddaleniu.

Sąd Okręgowy w pełni podziela ustalenia faktyczne dokonane przez sąd rejonowy i przyjmuje je za własne.

W niniejszej sprawie sąd pierwszej instancji oddalił wnioski w zakresie stwierdzenia zasiedzenia przez Skarb Państwa działki nr (...), powołując się na fakty wynikające z decyzji administracyjnych. Dla dalszych rozważań niezbędne będzie zatem uprzednie omówienie kwestii związania sądu cywilnego treścią decyzji administracyjnej.

Choć nie zostało to wyraźnie wyartykułowane w przepisach procedury cywilnej, powszechnie przyjmuje się zasadę uwzględniania przez sądy powszechne skutków prawnych orzeczeń organów administracyjnych, która to zasada ma swoje źródło w prawnym rozgraniczeniu drogi sądowej i drogi administracyjnej, czego wyrazem są art. 2 § 3 i art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. oraz art. 16 i 97 § 1 pkt 4 k.p.a., a pod rządami Konstytucji także w idei podziału władz (art. 10) oraz działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa (art. 7).

Innymi słowy, sąd rozpoznając daną sprawę jest związany treścią decyzji administracyjnej tworzącej stan prawny istotny dla rozstrzygnięcia. Od powyższej zasady istnieje wszak jeden wyjątek, a mianowicie gdy decyzja administracyjna została wydana przez organ oczywiście niewłaściwy, bez jakiegokolwiek podstawy prawnej oraz z oczywistym naruszeniem prawa materialnego i przepisów k.p.a., wówczas sąd cywilny władny jest nie uwzględnić takiej decyzji jako dotkniętej tzw. bezwzględną nieważnością decyzji administracyjnej.

Poza przywołanym wyjątkiem, sąd w postępowaniu cywilnym nie jest uprawniony do kwestionowania decyzji administracyjnej, w szczególności pod względem jej merytorycznej zasadności, i jest nią związany także wówczas, gdy w ocenie sądu decyzja jest wadliwa. Powyższe stanowisko zostało po raz pierwszy wyrażone jeszcze przez judykaturę przedwojenną i cieszy się powszechną aprobatą orzecznictwa aż po czasy współczesne (tak: uchwała 7 sędziów SN z 9 października 2007 r. III CZP 46/07; również m.in.: orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 28 września 1938 r. C. I. (...); z dnia 4 listopada 1938 r. C. II 1625/37; z dnia 27 września 1948 r. C. 574/48; z dnia 2 stycznia 1962 r. 4 CR 445/61; wyroki z dnia 12 maja 1964 r. II CR 185/64; z dnia 6 marca 1967 r. III CR 402/66; z dnia 3 lutego 1976 r. II CR 732/75; uchwały z dnia 18 listopada 1982 r. III CZP 26/82; z dnia 27 września 1991 r. III CZP 90/91; postanowienia z dnia 9 listopada 1994 r. III CRN 36/94; z dnia 24 maja 1996 r. I CRN 67/96; z dnia 30 czerwca 2000 r. III CKN 268/00; wyroki z dnia 16 maja 2002 r. IV CKN 1071/00; z dnia 12 marca 2004 r. II CK 47/03; z dnia 28 lipca 2004 r. III CK 296/03; postanowienie z dnia 19 listopada 2004 r. V CK 251/04; wyroki z dnia 30 stycznia 2007 r. IV CSK 350/06 i z 25 stycznia 2012 r. V CSK 51/11). Jeżeli zatem decyzja administracyjna nie jest dotknięta bezwzględnie nieważnością, a także o ile nie została wyeliminowana z obrotu prawnego w drodze stosownych środków dostępnych w postępowaniu administracyjnym (zob. art. 16 k.p.a.) i sądowno - administracyjnym (art. 145 p.p.s.a.) – wówczas sąd cywilny jest zobligowany do respektowania stanu prawnego ukształtowanego decyzją, choćby dotkniętą pewnymi nieprawidłowościami.

Aprobuując przedstawione wcześniej rozważania należy wskazać, że sąd pierwszej instancji miał słuszość przyjmując, iż jest związany decyzjami administracyjnymi na mocy których Skarb Państwa nabył wchodzące w skład obecnej działki nr (...) dawne działki nr (...) (decyzja Naczelnika Gminy Ł. z 18 listopada 1981 r.) oraz nr 40 i 41 (decyzja

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w K. z 18 stycznia 1972 r.). Jakkolwiek decyzje te zostały wydane w odmiennych od współczesnych realiach politycznych na podstawie regulacji obcego ideologicznie ustawodawcy, to jednak nie ujawniono jakichkolwiek przesłanek przemawiających za ich bezwzględną nieważnością, a tylko pod tym kątem sąd powszechny władny jest badać ważność i skuteczność tych decyzji.

Decyzja (...) w K. z 18 stycznia 1972 r. o przejęciu działek nr (...) została wydana na podstawie obowiązujących ówczesnie przepisów prawa materialnego (tj. art. 5 ustawy z dnia 24 stycznia 1968 r. o rentach i innych świadczeniach dla rolników przekazujących nieruchomości rolne na własność Państwa, Dz. U. z 1968 r. nr 3 poz. 15), we właściwej procedurze (art. 97 k.p.a.) przez powołany do tego organ (art. 18 ust. 1 przywołanej ustawy z 24 stycznia 1968 r.).

Podobnie, wydając decyzję z dnia 18 listopada 1981 r. o przejęciu na własność działki nr (...), Naczelnik Gminy Ł. działał jako organ właściwy na podstawie obowiązujących wówczas przepisów prawa, to jest art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 lipca 1957 r. o zmianie dekretu z dnia 18 kwietnia 1955 r. o uwłaszczeniach i o uregulowaniu innych spraw związanych z reformą rolną i osadnictwem rolnym (Dz. U. z 1957 r. nr 39 poz. 174 ze zm.) w zw. z 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. z 1975 r. nr 26 poz. 139 j.t. ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 5 sierpnia 1961 r. w sprawie opuszczonych gospodarstw rolnych (Dz. U. z 1961 r. nr 39 poz. 198 ze zm.).

W świetle przedstawionych okoliczności trudno zatem uznać, aby powyższe decyzje dotknięte były sankcją tzw. nieważności bezwzględnej. Z tego właśnie względu, dopóki decyzje te nie zostaną wzruszone we właściwym postępowaniu, dopóty badanie merytorycznej zasadności tych decyzji leży poza kognicją sądu powszechnego, który będąc nimi związany musi uwzględnić ich treść przy wydawaniu własnego rozstrzygnięcia.

Podążając za wywodem apelującego i przechodząc do omówienia mocy poszczególnych decyzji administracyjnych odnoszących się do działek nr (...) należy wskazać, iż decyzja w stosunku do działki nr (...), wbrew twierdzeniom skarżącego, przeniosła własność na Skarb Państwa pomimo braku wpisu do księgi wieczystej.

Z materiału zgromadzonego w sprawie wynika, że dla żadnej z nieruchomości objętych wnioskiem o zasiedzenie nie jest prowadzona księga wieczysta. Jednakże, poza nielicznymi wyjątkami, wpis do księgi wieczystej ma jedynie charakter deklaratoryjny. Oznacza to, że czynność prawna będąca podstawą wpisu staje się skuteczna najczęściej z chwilą jej dokonania, zaś ujawnienie jej w księdze wieczystej służy realizacji zasady pewności obrotu nieruchomościami (art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2013 r. poz. 707 j.t.) oraz wywołaniu skutków (domniemań) z art. 3 i 5 u.k.w.h. Tym samym, możliwe jest uzyskanie wiedzy co do tego, kto jest właścicielem danej nieruchomości w oparciu o inne źródła (np. zapisy w ewidencji gruntów), choć w przypadku ich sprzeczności z treścią księgi wieczystej zgodnie z art. 3 ust. 1 u.k.w.h. należy przydać prymat tej ostatniej (tak: wyrok WSA w Gliwicach z 12 czerwca 2015 r. (...) SA/Gl 205/15).

Konsekwentnie, nawet w przypadku braku księgi wieczystej dla nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), przy jednoczesnym ujawnieniu Skarbu Państwa jako właściciela tego gruntu w ewidencji gruntów oraz treści decyzji naczelnika Gminy Ł. nr (...) z 18 listopada 1981 r. odnośnie działki nr (...) należy dojść do wniosku, że właścicielem tej działki jest aktualnie Skarb Państwa.

Ze wzmiankowanych względów trudno przychylić się do stanowiska skarżącego, że dotycząca działki nr 42 decyzja Naczelnika Gminy Ł. z 18 listopada 1981 r. potwierdza li tylko przejęcie przedmiotowej nieruchomości w posiadanie samoistne. Przedłożone w sprawie dokumenty, co słusznie dostrzegł sąd pierwszej instancji, dostatecznie potwierdzają fakt, iż na mocy powyższej decyzji własność dawnej działki nr (...) została przejęta na rzecz Skarbu Państwa.

Jakkolwiek sąd cywilny co do zasady nie jest władny badać merytorycznej poprawności decyzji administracyjnej, to jednak w tym miejscu, ze względu na zarzuty apelacji, wypada poczynić odpowiednią uwagę. Wbrew stanowisku skarżącego należy wskazać, że o ile z obecnej perspektywy wywłaszczenie bez odszkodowania na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości, którą nikt się nie zajmuje wydaje się godzić w elementarne standardy konstytucyjne i konwencyjne,

o tyle w czasach państwa socjalistycznego, a wówczas wydano decyzję administracyjną dotyczącą działki nr (...), takie działanie miało swoją podstawę normatywną.

Zgodnie bowiem z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 1957 r. o zmianie dekretu z dnia 18 kwietnia 1955 r. o uwłaszczeniu i o uregulowaniu innych spraw, związanych z reformą rolną i osadnictwem rolnym (Dz. U. z 1957 r. nr 39 poz. 174), gospodarstwa rolne i działki określone w art. 15 ust. 1 dekretu z dnia 18 kwietnia 1955 r. o uwłaszczeniu i o uregulowaniu innych spraw związanych z reformą rolną i osadnictwem rolnym (Dz. U. z 1959 r. Nr 14, poz. 78), jeżeli zostały opuszczone przez właściciela po dniu 28 kwietnia 1955 r., oraz wszelkie inne gospodarstwa rolne opuszczone przez właścicieli mogą być przejęte na własność Państwa bez odszkodowania i w stanie wolnym od obciążeń, z wyjątkiem służebności gruntowych, których utrzymanie uznane zostanie za niezbędne. Konsekwentnie, decyzja dotycząca działki nr (...) oparta na przytoczonej regulacji, nieuchylona ani niezmieniona w odpowiedniej procedurze, wiąże sąd powszechny orzekający w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do zarzutów skarżącego dotyczących działek nr (...) trzeba było zważyć, iż istotnie z dołączonego do akt sprawy poświadczono za zgodność odpisu decyzji (...) z w K. z 18 stycznia 1972 r. nie wynika, aby decyzja ta miała charakter ostateczny, co wykluczałoby uznanie, że na jej podstawie doszło do przejścia prawa własności.

Uwadze skarżącego uszło jednak to, że wobec pisemnej zgody zbywców nieruchomości na warunki przekazania gospodarstwa posadowionego na tych działkach, powyższa decyzja została zaopatrzona w rygor natychmiastowej wykonalności (por. art. 100 k.p.a. w brzmieniu z 18 stycznia 1972 r., obecnie art. 108 k.p.a.). Skutki decyzji zaopatrzonej w rygor natychmiastowej wykonalności są, w zakresie wykonalności, tożsame ze skutkami decyzji ostatecznej, co powinien wziąć pod uwagę również sąd cywilny (por. uzasadnienie wyroku NSA w W. z 21 lutego 2006 r. I OSK 542/05). Jeżeli dodatkowo stan prawny wynikający z takiej decyzji został potwierdzony treścią zaświadczenia opartego na właściwym rejestrze ewidencji gruntów (vide: k. 43-44), to w przypadku nieistnienia księgi wieczystej dla tych nieruchomości nie sposób przyjąć wniosków przeciwnych, in concreto - że Skarb Państwa nie nabył na własność działek nr (...) mocą decyzji (...) w K. z 18 stycznia 1972 r.

Na marginesie jedynie można wskazać, że nawet gdyby przyjąć, iż decyzja (...) w K. z 18 stycznia 1972 r. nie doprowadziła do przejścia prawa własności działek numer (...) na rzecz Skarbu Państwa wobec nie wykazania jej ostateczności, to okoliczność ta pozostaje bez wpływu na ocenę prawidłowości zaskarżonego orzeczenia. Dzieje się tak ponieważ w świetle powyższych rozważań nie budzi wątpliwości, że Skarb Państwa jest właścicielem pozostałej części działki numer (...). Nie może się więc skutecznie domagać stwierdzenia nabycia przez zasiedzenie własności całej działki numer (...)

Wracając do głównego nurtu rozważań należy wskazać, że jak zaznaczono wcześniej, kognicja sądu powszechnego do badania merytorycznej poprawności decyzji administracyjnej jest ograniczona jedynie do przypadków tzw. bezwzględnej nieważności decyzji administracyjnej.

Pomimo tego, że powyższy argument w zasadzie zamyka dyskusję na temat możliwości szczegółowego badania decyzji administracyjnych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia sądu powszechnego, dla pełniejszego odniesienia się do zarzutów apelacji wskazane jest rozwinięcie tego wątku w odniesieniu do decyzji dotyczących działek nr (...). Apelujący kontestuje bowiem, aby własność powyższych działek mogła zostać przeniesiona przez M. i S. małżonków K. na Skarb Państwa w dniu 18 stycznia 1972 r., ponieważ zbywcy mieli nie dysponować wówczas prawem własności powyższych nieruchomości. Abstrahując od związania sądu cywilnego komentowaną decyzją należy wskazać, że zgodnie z ustaleniami faktycznymi poczynionymi w sprawie, S. K. (syn) był samoistnym posiadaczem przedmiotowych nieruchomości już w 1963 r. Prawdopodobnym jest więc to, iż wymieniony był posiadaczem działek nr (...) również w dniu 4 listopada 1971 r. zwłaszcza, że powyższą okoliczność zdaje się potwierdzać decyzja (...) z 18 stycznia 1972 r. Skoro wymieniony był posiadaczem działek nr (...) w dniu 4 listopada 1971 r., to na mocy art. 1 ust. 1 bądź 2 ustawy z dnia z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. z 1971 r. nr 27 poz. 250) musiał nabyć własność posiadanych samoistnie nieruchomości. Co więcej, współwłasność tych nieruchomości musiała także nabyć pozostająca ze S. K. we wspólności ustawowej jego małżonka M. K. (por. postanowienia SN z 24

kwietnia 2008 r. IV CSK 33/08). Tym samym, małżonkowie K. mogli zbyć na rzecz Skarbu Państwa należące do niech gospodarstwo rolne w zamian za zaopatrzenie emerytalne, co zresztą uczynili w dniu 18 stycznia 1972 r.

Kierując się powyższymi wnioskami, nie da się przyznać słuszności skarżącej, iż decyzje (...) z 18 stycznia 1972 r. (dotycząca działek nr (...)) oraz Naczelnika Gminy Ł. z 18 listopada 1981 r. (dotycząca działki nr (...)) poświadczają li tylko objęcie tych nieruchomości w posiadanie przez Skarb Państwa. Treść tych decyzji, rozpatrywana wspólnie z całokształtem okoliczności ujawnionych w sprawie prowadzi do wniosku, iż na ich mocy Skarb Państwa nabył własność wszystkich działek wchodzących w skład obecnej działki gruntu nr (...). Skoro zatem Skarb Państwa stał się właścicielem wszystkich nieruchomości składających się na działkę nr (...), to tym samym wnioskodawca nie mógł nabyć ich własności w drodze zasiedzenia, albowiem stałoby to w sprzeczności z dyspozycją art. 172 § 1 k.c., zgodnie z którym zasiedzieć nieruchomość może tylko osoba niebędąca jej właścicielem. Powyższą okoliczność zasadnie dostrzegł sąd pierwszej instancji, oddalając wniosek o stwierdzenie zasiedzenia przez Skarb Państwa nieruchomości oznaczonej numerem 135. Nie ma więc racji skarżący, jakoby Sąd Rejonowy dopuścił się obrazy art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że wnioskodawca nabył własność działki nr (...) w drodze innej aniżeli zasiedzenie. Również w toku postępowania odwoławczego nie ujawniono żadnych okoliczności mogących świadczyć o nietrafności zapatrywania wyrażonego przez sąd a quo w zaskarżonym judykacie.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzeczono oddaleniu apelacji.